

Opgave 5 Lenen voor je studie

Studenten die een vervolgopleiding in het hoger onderwijs gaan doen, kunnen daarvoor geld lenen van de overheid. De collectieve vraag naar studieleningen (gevraagd bedrag per jaar, zie bron 1) is onder andere afhankelijk van het aantal studenten en van het te betalen rentepercentage.

- 2p **22** Noem een andere economische factor dan het aantal studenten en het rentepercentage die de collectieve vraag naar studieleningen beïnvloedt. Leg je antwoord uit.

Onderzoek naar de verwachte collectieve vraag naar studieleningen in 2022 leidt tot twee conclusies:

- De vraag naar studieleningen is rente-inelastisch¹⁾ bij een rente tussen 0,5% en 0,3%.
- Bij een lagere rente zou het totale rentebedrag over het in 2022 collectief geleende bedrag dalen.

noot 1 Rente-elasticiteit is de prijselasticiteit van het collectief gevraagde bedrag aan studieleningen.

Gebruik bron 1.

- 2p **23** Toon met een berekening aan dat de rente-elasticiteit gelijk is aan $-0,5$ bij een renteverandering van 0,5% naar 0,3%.

Gebruik bron 1.

- 2p **24** Leg met behulp van de rente-elasticiteit uit dat conclusie b juist is bij een renteverandering van 0,5% naar 0,3%.

Het bestaande sociaal leenstelsel voor de studieleningen kent een aantal voorwaarden:

- Het maximaal te lenen bedrag bedraagt in 2022 circa € 1.075 per maand.
- De aflossingsperiode is 35 jaar.
- De terugbetaling is afhankelijk van draagkracht.

Leerling Bert uit 5 havo bespreekt de consequenties van het sociaal leenstelsel in het kader van zijn profielwerkstuk.

Bert: "Het sociaal leenstelsel helpt studenten over hun leenaversie heen."

Gebruik de voorgaande tekst bij de volgende twee vragen.

- 2p **25** Kies een voorwaarde voor studieleningen onder het sociaal leenstelsel die de uitspraak van Bert ondersteunt. Licht je antwoord toe.

Let op: de laatste vragen van dit examen staan op de volgende pagina.

Economie havo

Centraal examen havo

Tijdvak 2

Opgaven

Aan de secretarissen van het eindexamen van de scholen voor havo,

Bij het centraal examen economie havo op vrijdag 18 juni, aanvang 13.30 uur, moeten de kandidaten de volgende mededeling ontvangen. Deze mededeling moet bij het begin van de zitting worden voorgelezen en/of aan de kandidaten worden uitgereikt.

Op **pagina 11**, bij **vraag 25** moeten de woorden boven de vraag vervangen worden door:

Gebruik de voorgaande tekst bij deze vraag:

Namens het College voor Toetsen en Examens,

drs. P.J.J. Hendrikse,
voorzitter